

061106 Gemensamma krav i LO styrelse

GEMENSAMMA KRAV INFÖR AVTAL 2007

Samordnade förbundsförhandlingar

LOs stadga innehåller två former för samverkan mellan medlemsförbunden i en avtalsrörelse, centrala förhandlingar och förbundsförhandlingar. Centrala förhandlingar syftar på de former av förhandlingar som genomförs mellan LO och Svenskt Näringsliv. Förbundsförhandlingar innebär att varje förbund självständigt genomför avtalsförhandlingarna.

LOs representantskap har antagit ”Riktlinjer för samordnade förbundsförhandlingar” vilket kan och bör ses som en form mellan de två stadgereglerade formerna för avtalsförhandlingar.

Stadgemässigt är samordningen förbundsförhandlingar men den bygger på en rekommendation från LOs representantskap och styrelse med gemensamma krav där förbunden skriftligt bekräftar att de antagit rekommendationen som sin egen och därigenom bundit sig till kraven samt till att stödja varandra.

Med en gemensam solidarisk lönepolitik kan förbunden tillsammans driva krav på löneökningar som avviker från den fördelning som skulle uppstå om varje förbund agerade självständigt. Syftet är att skapa löner och löneökningar som präglas av våra gemensamma lönepolitiska mål om rättvisa, jämlikhet och jämställdhet.

Genom att i en samordning tillsammans driva de i rekommendationen gemensamma kraven kan förbunden uppnå flera fördelar:

- Genom att stödja varandra under förhandlingarna minskar risken att svagare grupper får ett sämre utfall i sina avtal – det ger rättvisare löneökningar och medför att kollektivavtalen blir accepterade. Det säkrar arbetsfreden.
- Genom en starkare normbildning om vad som är ”rätt löneökningar” i hela ekonomin minskar utrymmet för grupper att driva krav som kortsiktigt är bra för dem men på sikt till skada för alla.

- Samordningen minskar riskerna för att enskilda förbund tvingas till försämringar av kollektivavtalen. Försämringar som på sikt ”spiller över” även till andra kollektivavtalsområden.

Erfarenheterna från samordningen inom tidigare avtalsrörelser är huvudsakligen goda men svårigheterna synes vara större inför den avtalsrörelse som kommer. Det finns därför skäl för en mer detaljerad samordning som utgår från tydligare regler och precisare gemensamma krav.

Det första större avtalet som sluts i en större avtalsrörelse får en starkt normerande effekt på övriga. LOs förbund har därför enats om en metod för en fördjupad samordning där varje förbund behåller en självständig ställning, där första avtalet ges en normerande verkan och där övriga förbund samtidigt får en starkare ställning. Metoden kan sammanfattas i nedanstående åtta punkter:

1. LOs råd för avtalsfrågor utarbetar i god tid ett förslag till rekommendation till förbunden med **Gemensamma krav inför Avtal 2007**
2. LOs styrelse behandlar förslaget till rekommendation och beslutar att överlämna det till LOs representantskap.
3. LOs styrelse behandlar och fastställer samtidigt en överenskommelse mellan förbunden om **Gemensamma principer för samordningen under Avtal 2007**
4. LOs representantskap fastställer förslaget om en rekommendation till förbunden om **Gemensamma krav inför Avtal 2007**. En rekommendation ska behandlas i samtliga förbunds respektive beslutande organ. Förbunden ska skriftligt till LO svara om rekommendationen har antagits till alla delar.
5. Förbunden behandlar och besvarar rekommendationen till förbunden med **Gemensamma krav inför Avtal 2007** till LOs styrelse
6. Förbunden förhandlar enskilt utifrån det som fastställts i **Gemensamma krav inför Avtal 2007** och egna krav.
7. Förbunden inom samordningen är skyldiga att regelbundet informera LOs råd för avtalsfrågor om läget i förhandlingarna.
8. Ett förbund träffar ett **första avtal** som LOs styrelse, efter samråd med LOs råd för avtalsfrågor, bedömer har en starkt normerande verkan på övriga arbetsmarknaden.

9. Förhandlingarna på övriga avtalsområden fortsätter utifrån **Gemensamma krav inför Avtal 2007** och genomförs i enlighet med överenskommelsen mellan förbunden om **Gemensamma principer för samordningen under Avtal 2007**

Avtalsförhandlingarna om nya kollektivavtal på den svenska arbetsmarknaden under 2007 ska genomföras som samordnade förbundsförhandlingar.

Samordningen stöder våra gemensamma lönepolitiska mål om jämlikhet, jämställdhet och rättvisa. Det ökar också möjligheterna till en god reallöneutveckling för alla medlemmar, tillväxt i ekonomin och därmed en god generell välfärd för alla medborgare.

Representantskapet föreslås ge LOs styrelse i uppdrag att utarbeta ett förslag till slutlig rekommendation och sända ut den till förbunden snarast.

**Rekommendation om:
Gemensamma krav inför Avtal 2007**

Rekommendationen innebär:

- att** förhandlingar om nya kollektivavtal ska genomföras som samordnade förbundsförhandlingar på grundval av nedanstående mellan förbunden gemensamt utarbetade krav
- att** de samordnade förhandlingarna ska genomföras i enlighet med LOs stadga, i enlighet med av representantskapet fastställda riktlinjer för samordnade förhandlingar samt i enlighet med en överenskommelse mellan förbunden om **Gemensamma principer för samordning under Avtal 2007**
- att** förbunden är eniga om att syftet med rekommendationen och kommande förhandlingar är att avtalsområden med ett lågt löneläge ska erhålla ett större löneutrymme än genomsnittet på arbetsmarknaden samt att kvinnodominerade avtalsområden och arbetsplatser ska närma sig lönenivån inom manligt dominerade avtalsområden
- att** förbunden ska utforma sina avtalskrav inom den löneökningsram som framgår av a till d nedan.
- att** förbunden, efter att de i sina beslutande organ antagit en slutlig rekommendation, inleder förhandlingar med var och en av sina motparter om nya löneavtal enligt följande:
 - a. Löneökningar med minst 825 kronor per månad och heltidsanställd dock med ett lägsta utrymme om 3,9 procent räknat på avtalsområdets genomsnittsförtjänst.**

Kommentar:

Förväntade löneökningar under avtalsperioden som kan hänföras till förhållanden på arbetsmarknaden (äka löneglidning) inom avtalsområdet ska avräknas från kravet på löneökningar.

Förväntade löneökningar under avtalsperioden som kan hänföras till en förändrad arbetsorganisation med mer kvalificerade arbetsuppgifter (lönerevision) ska inte avräknas från kravet på löneökningar.

Parterna ska i avtalen sträva efter att ange en gemensam uppfattning om den totala förväntade löneglidningens storlek.

- b. Löneskillnaderna mellan kvinno- och mansdominerade yrken och områden på arbetsmarknaden ska tydligt minska.**
Utöver utrymmet enligt punkt a ovan ska en särskild jämställdhetspott på minst 205 kr per heltidsanställd, månad och år tillfalla avtalsområden i proportion till andelen kvinnor inom avtalsområdet som har en lön lägre än 20.000 kronor per månad.
- c. Förhindra lönekonkurrens och säkra mer till dem som har minst.**
Kollektivavtalets ställning på arbetsmarknaden ska stärkas för att minska risken för lönekonkurrens samt säkerställa en mer rättvis fördelning. Det ska ske genom att i tillämpliga fall avtalets lägsta löner höjs med minst 910 kronor.
- d. Höjningar av ersättningar.**
Samtliga ersättningar i avtalen, inklusive lägsta semesterlön höjs med ett procenttal som motsvarar löneökningarna enligt punkt a ovan inom avtalsområdet utan eventuell avräkning för förväntad löneglidning enligt ovan.
- e. Garanterad reallöneutveckling till alla medlemmar.**
Avtalen ska utformas så att alla anställda genom generella höjningar, höjningar av avtalslöner och/eller regler om lönerrevision garanteras en reallöneökning under hela avtalsperioden.
- f. En ny pensionsöverenskommelse träffas mellan LO och Svenskt Näringsliv.**
En ny pensionsöverenskommelse likvärdig det nya ITP-avtalet för privata tjänstemän och som innebär att premien till avtalspension SAF-LO höjs till 4,5 procent på lönedelar under taket och till 30 procent på lönedelar över taket; att tiden för premieinbetalning under föräldraledighet förlängs från 11 till 13 månader.
- g. Reglering av nationaldagsfrågan.**
Nationaldagen ska ges en lösning inom samtliga avtalsområden som är neutral vad avser arbetsgivarens kostnader och arbetstidens längd.
- h. Överenskommelse om en utvecklad omställningsförsäkring**
Medlemmens skydd vid sjukdom måste stärkas. Detta skall ske genom omställningsstöd för återgång i arbetet eller stöd till nytt arbete. Som stöd för detta skall LO och Svenskt Näringsliv träffa överenskommelse om en försäkringslösning.
- i. Regler om arbetstidförkortning**
En förkortning av arbetstiden inom vissa avtalsområden i enlighet med de olika metoder som tillämpas inom förbunden. Kostnaden för en arbetstidsförkortning ska avräknas från utrymmet för löneökningar enligt punkt a.

j. Gemensamma regler i kollektivavtalen vid inhyrning av arbetskraft

Regler som begränsar arbetsgivarens möjlighet att utnyttja användandet av inhyrd arbetskraft istället för personer som har företrädesrätt enligt lagen om anställningsskydd

- k. Gemensamma riktlinjer för finansiering av utbildning.** En omfattande utbildning av bolagsstyrelserepresentanter och skyddsombud har bedrivits med stöd av särskilda statliga medel. I årets budgetproposition föreslår regeringen att dessa särskilda medel avskaffas. Konsekvensen blir då oklarheter och tvister om arbetsgivarens ansvar för utbildning av dessa förtroendevalda. På sikt påverkas förutsättningarna för en effektiv samverkan mellan parterna på företagen. Detta bör lösas med gemensamma riktlinjer mellan parterna.

LOs representantskap beslutar:

- att** fastställa den av LOs styrelse föreslagna rekommendationen till förbunden om **Gemensamma krav inför Avtal 2007**.
- att** uppdra åt LOs styrelse att komplettera rekommendationen med erforderliga belopp och procentsatser i punkterna a, b och c ovan och snarast översända den fullständiga rekommendationen till förbunden.
- att** uppdra åt LOs styrelse att noga följa utvecklingen på arbetsmarknaden samt att vid behov förändra eller komplettera dessa gemensamma krav.
- att** förbunden meddelar sitt beslut skriftligt till LOs styrelse senast fredagen de 1 december 2006.